

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.
Saygılarımla.

Yılmaz ATEŞ
Ankara Milletvekili

Tarihi eserlere verilen değer ülkelerin gelişmişlik düzeyini gösterdiği gibi çağdaşlığın da önemli ölçütlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Topraklarımız üzerindeki kültürel miras, hangi tarihte kimler tarafından bırakılmış olursa olsun insanlığın ortak değerleridir. Bu eserleri korumak bir vatandaşlık görevi olduğu kadar kamununda görevleri arasındadır.

Dünya kültür mirası ve ülkemizin önemli tarihi eserlerinden biri de Başkent Ankara'da bulunan Augustus tapınağıdır. Söz konusu tapınak Ulus'ta, Hacı Bayram Câmii bitişiğinde yer almaktadır. M.Ö. 25 yılından sonra, Frigya Tanrısı Men adına yapılmış olan tapınak zamanla yıkılmıştır. Bugün kalıntıları bulunan tapınak ise son Galat hükümdarı Amintos'un oğlu kral Pilamenes tarafından Roma İmparatoru Augustus adına bir bağlılık nişanesi olmak üzere yaptırılmıştır. Bizanslılar zamanında çeşitli eklemeler yapıp, pencereler açılarak kilise haline getirilmiştir.

Tapınak 1555 yılında İmparator Ferdinand'ın yolladığı Hollandalı Busbecque tarafından bulunmuştur. 1930 yılında Dr. Hamit Zübeyr Koşay tarafından gerçekleştirilen kazılarda, tapınağın tüm mimari yapısı ortaya çıkarılmıştır.

Aslı Roma tapınağında bulunan ve Augustus'un başardığı işleri gösteren Latince ve Yunanca dilleri ile yazılmış vasiyetnamesi (Res Gestae Divi Augusti) bir yazıt ile bu tapınağın türbeye bitişik duvarına konulmuştur.

Taşıdığı özellikler nedeniyle 2002 yılında Dünya Anıtları Vakfı tarafından dünyada korunması gereken 100 anıt arasına alınmıştır. Çok ve tek tanrılı dinlerin ortak tapınağı olarak dünyada bir benzeri daha bulunmayan bu tapınağın içinde başlatılan havuz ve tuvalet inşaatı büyük tepkilere neden olmaktadır.

Bir taraftan ülkemizden yurt dışına kaçırılmış olan tarihi eserleri tekrar yurda getirmek için yoğun çaba harcanırken diğer taraftan da bazı çağdışı zihniyetlerin ülkemizde bulunan tarihi eserleri tahrip etmesi büyük çelişkidir.

Konuyla ilgili olarak;

- 1- Hacı Bayram Camii bitişiğinde bulunan Augustus Tapınağı'nda ve Kentsel SİT alanı sınırları içerisinde kalan bölümde, Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından inşaat çalışmaları yapıldığı, bu kapsamda Augustus tapınağının kaldırılan koruma duvarlarının yerine havuz inşaatına başlandığı, surların bittiği yerde kazı yapılarak tuvalet yapıldığı, SİT alanında peyzaj uygulamalarına başlandığı iddiaları doğru mudur?
- 2- Bu çalışmalar için ilgili hangi kurum ve kurullardan izin alınmıştır? Bu izinlerin tarihi ve kapsamı nedir? Yapılan çalışmalar ilgili kurum ve kurullarca nasıl denetlenmektedir?

- 3- Söz konusu eserde meydana gelecek ve geri dönüşü mümkün olmayan tahribatların sorumlusu kim olacaktır? Bu duruma Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü ile Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu müdürlüğü neden müdahale etmemektedir?
- 4- Tarihsel ve kültürel değerleri yok sayan bir anlayışın ülkemizin uluslararası düzeydeki saygınlığına büyük zarar verdiği görülmektedir. Bu anlayışın neticesinde ortaya çıkan durumun yurtdışında bulunan ve ülkemize geri getirilmek için büyük çaba sarf edilen tarihi eserlerin iadesinde olumsuz bir etki yaratmayacak mıdır?
- 5- Ulus'ta daha inşa edilen Ulus Şehir çarşısının altında hangi tarihi kalıntılar yer almaktadır? Yapımına hangi kurul tarafından izin verilmiştir? Şu anda burada bulunan iş merkezi hangi firmaya aittir? Sahibi kimdir?
- 6- Ankara Tandoğan Meydanında bulunan Su Perisi Heykelini kaldıran, sanatın içine tüküren zihniyet şimdi de Augustus Tapınağı'na tuvalet yapmaktadır? Engellemeyecek misiniz?
- 7- Ankara'nın tarihi ve kültürel mirasının yok olmasına daha ne kadar göz yumulacaktır? Sorumlular hakkında bir işlem yapılacak mıdır?